Canadian Israelite
The first and only Jewish Weekly in the entire Dominion of Canada
Office: 823 Main St. St.-John 1454

דער קענעדער איד

Der Canader Yid
דאס ערשטע און אייציגע וואכענבלאט אין וויניפעג און אין גאנץ קענעדע
אפיס 823 מיין סט. סט.-דזשאן 1454

Vol. III. No. 5. Winnipeg, Thursday, February 1st, 1912. Price Two Cents וויניפעג, דאנערשטאג, י"ג שבט, תרע"ב.

שטאדטישע נייעס.

דער פעראיין „אידישע יוגענד" און די ראדיקאלע שולע.

אויף דיעזער טהעמא זיינען אין „קענעדער איד" אין דער לעצטער צייט ערשיענען איינינע ארטיקלען און בריעף פון פערשיעדענע מענשען מיט פערשיעדענע אנשויאונגען און מיינונגען. איינינע דענקען אז א ראדיקאלע שולע וועט זיין דער גרעסטער אומגליק ווערענד אנדערע דענקען אז אזא שולע וועט ברענגען די גאנצע גאולה.

מיר האבען אויך געקראגען ארטיקלען פון איינינע פראמינענטע שרייבער ארטהאדאקסען ווי ראדיקאלען פון אנדערע שטעדט. אלע זיינען מיט דער מיינונג אז די יעצטיגע סיסטעם איז ניט גוט און איז מגדל פיעלע עמי-ארצים, אבער די מיטלען וואס די שרייבער שלאגען פאר זיינען פערשיעדען, מיר וועלען די אלע ארטיקלען דרוקען אין די נעקסטע נומערען און וועלען גערן געבען יעדען פלאץ ארויסזאגען זיין מיינונג וועגען דיעזער פראגע און נאכהער וועלען מיר אליין, קען זיין, פע-עפענטליכען א סעריע ארטיקלען בנוגע דיעזער פראגע.

די מאדאם פראגער אין וויניפעג.

מר. ב. שעפס, מענעדזשער פון קווינס טהעאטער, האט ערהאלטען א טעלעגראמע פון נויארק וואו מען איז איהם מודיע אז די מאדאם פראגער, וועלכע ווערט בעטיטולט אלס „דער נאכטינאל פון דער אידישער ביהנע", איז איינשטימיג מיט די קאנדישאנס וואס דאס קווינס טהעאטער האט איהר פארגעלעגט און איז מרוצה צו קומען קיין וויניפעג מיט א קאמפאני אויף איינינע גאסטראלען. די צייט און די נעמען פון די איבעריגע ארטיסטען וועלען מיר מודיע זיין אין די נעקסטע נומערען.

אין טאמפאוו, רוסלאנד, האט דער קלוב פון די פערד-גייעג געזעלשאפט זיך ענטזאגט צו פאלגען די פאדערונג פון גובערנאטאר צו אויסשליסען אלע אידישע מיטגליעדער.

ה. וויינבערג אין וויניפעג.

דער בעריהמטער פאלקס רעדנער און לעקטשורער ה' וויינבערג וועט — ווי שוין געמעלדעט פאריגע וואך — קומען קיין וויניפעג און וועט אין קווינס האל רעדען איבער פאלגענדע טהעמאס:

1) דאנערשטאג אבענד דעם 15טען פעברואר: „די מעקנאמארא'ס און די יוניאנס אין אמעריקא"; 2) פרייטאג אבענד דעם 16טען פעברואר: „אסימילאציאן און איהרע פאקטארען"; 3) זונטאג 2.30 נ. מ. דעם 18טען פעברואר: „די פרוי, אלס מענש און אלס פרוי"; 4) מאנטאג אב. דעם 19טען פעברואר: „דער ארבייטער רינג".

דאס זיינען די 4 אינטערעסאנטע לעקטשורס וואס ה' וויינבערג וועט דא לעקטשורען. וויינבערג איז גוט בעקאנט אין וויניפעג, זייענדיג דא מיט עטליכע יאהר צוריק האט ער זיך דא ערוואָרבען פיעלע פריינד און סימפאטייזער. ער האט זיך דא בעליעבט געמאכט ביי זיינע אלע צוהערער און עס איז קיין ספק ניט, אז ער וועט דא אויך יעצט מאכען א פוראר. פרייז פון טיקעטס 15 סענט פאר אלע פיער לעקטשורס בלויז 50 סענט.

קומען קיין וויניפעג וועט ה' וויינבערג דעם 15טען פעברואר און וועט דא פערווייען א וואך צייט.

אידישע טיפען אין דער ענגלישער ליטעראטור.

פראפעסאר אספארן וועט קומענדען זונטאג לעקטשורען אין פערביין'ס האל איבער דער אויבענדערמאהנטער טהעמא. דיעזער לעקטשור איז ארראנזשירט פון דעם פעראיין „אידישע יוגענד". אז אזעלכע לעקטשורס פון אזעלכע פראמינענטע געלעהרטע זיינען נוצליך און ווינשענסווערטה וועט געוויס זיין דער פאקט דאס דער פעראיין האט זעהר שנעל אויספערקויפט די טיקעטס און אז זיי טהוט באנג ווארום זיי האבען קיין גרעסערע האל ניט געדונגען.

אין פעדעראלען פארלאמענט.

עטליכע וויכטיגע פראגען זיינען לעצטע וואך פערהאנדעלט געווארען אין אטאווא'ר פארלאמענט: וועגען דער אימיגראציאן קיין קענעדא, און עטליכע ארייננעטראגענע בילס וועגען אינדוסטריעלע דיספיוטס צווישען ארבייטער און באסעס.

וועגען דער אימיגראציאן האבען די פארשטעהער פון די „מאריטים" פראווינצען ווי נאווא סקאשיא, ניו בראנזוויק און אנדערע, געפאדערט אז די רעגיערונג זאל אנווענדען אלע מעגליכקייט אויף צו ערמוטהיגען אימיגראנטען אז זיי זאלען קומען נאך יענע פראווינצען פונקט ווי מען רעדט זיי צו אז זיי זאלען קומען אין די וועסטערן פראווינצען. זיי האבען אויך פארגעווארפען דער רעגיערונג וואס אריבער 9 הונדערט טויזענד דאלאר איז בעשטימט געווארען צו אדווערטייזען קענעדא אין אייראפא, און נאר 13 טויזענד דאלאר איז אסיגנירט געווארען צו אדווערטייזען די פראווינצען נאווא סקאשיא און ניו בראנזוויק, כאטש זיי פערמאגען פונקט די זעלבע נאטירליכע רייכטהימער ווי די וועסטערן פראווינצען. די רעגיערונג האט פערשפראכען אז פון יעצט און ווייטער יעדע פראווינץ בעהאנדעלט ווערען גלייך אין בעצוג דער איינוואנדערונג.

וועגען אינדוסטריעלע דיספיוטס איז ארייננעבראכט געווארען א ביל פון מר. מאקדאנאל, אז סטרייקערס זאלען ניט האבען קיין רעכט צו קריגען סטרייק בענעפיט פון זיין יוניאן, און קיין יוניאן זאל האבען א רעכט צו נעהמען שטיצע פאר איהרע מיטגליעדער פון דעם אלגעמיינעם פובליקום; עס איז אויך ארייננעבראכט געווארען א ביל פון מר. ווערוויל אז מען זאל ערלויבען מוזיקאנטען צו שפיעלען אום אום זונטאג, און אז ווייטערס אין רעסטאראנטס זאלען האבען איין טאג רוה אין וואך.

א. גלאנץ אין וויניפעג.

דער יונגער טאלאנטפאלער לעקטשורער און שריפטשטעלער הערר א. גלאנץ וועט קומען קיין וויניפעג דעם 11טען פעברואר און וועט דא האלטען איינינע לעקטשורס.

ה' גלאנץ איז אונז בעקאנט פון זיינע בעלעהרענדע ארטיקלען געדרוקט אין פערשיעדענע אויסגאבען, פון וועלכע עס איז צו זעהן דאס ער איז א גוט אינטעליגענטע פערזאן. ווי מען גיט אונז איבער האט ה' גלאנץ זעהר אויסגענומען אלס לעקטשורער איבעראל וואו ער איז געוועזען.

וועגען אויסקויפען די „בני ציון" שוהל.

ביי מר. א. טשערניאק איז פאריגען זונטאג אפגעהאלטען געווארען א מיטינג וואו מען האט ארומגערעדט די פראגע וועגען ניט דערלאזען פערקויפען די בני ציון שוהל. מר. א. מילמוט האט ניט דערלאזט אזא חלול השם און האט געקויפט די שוהל. יעצט איז בעשלאסען געווארען צו פערקויפען שערס [1 דאלאר פער שער] אום אומצוקערען מר. מילמוטען זיין געלד און די שוהל זאל געהערען דער שטאדט.

סיטי פאוער פלענט אהן א מענעדזשמענט.

צוליעב א סכסוך וואס האט אויסגעבראכען צווישען דעם מענעדזשער פון סיטי פאיער פלענט און די באארד אף קאנטראל האט מר. ראזמאן דער מענעדזשער ארייננעשיקט אין סיטי האל זיין רעזיגניישאן. און צוליעב דיעזער פאסירונג האבען די איבעריגע דריי אינזשינערען און אסיסטענט מענעדזשערס אויך ארייננעשיקט זייער רעזיגניישאן. די רעזיגניישאנס זיינען באלד אנגענומען געווארען.

ביז יעצט איז איינגעפיקסט געווארען עלעקטריק בעלייכטונג פון דעם סיטי פלענט אין 5,028 הייזער, נייע אפליקיישאנס זיינען אנגעקומען 5195.

אידען האבען אבגעהיט די שפראך

דינסטאג אבענד האט דער קאטוילישער ארצבישאפ לאנגעוואן געהאלטען א רעדע אין סט. באניפאס פאר די פראנצויזען ווי נויטווענדיג עס איז פאר זיי צו אבהיטען זייער מוטער שפראך, פראנצויזיש. ער האט זיי אויפגעצייגט דורך דער געשיכטע ווי די אידען וואס ווערען אזוי שרעקליך אונטערדריקט, זייט זיי האבען פערלארען זייער לאנד, האבען דאך ניט פערגעסען אין זייער שפראך. די פראנצויזען — האט ער געזאגט — דארפען זיך לערנען פון די אידען און ניט פערנאכלעסיגען זייער שפראך.

רוסיש קענעדישע טריטי.

מר. קאפלונאוויטש האט אונז ארייננעשיקט פאלגענדען בעריכט:

ביים רעגעלע ביזנעס מיטינג פון נ"ח פעראיין האט ער ערקלעהרט די אנוועזענדע דאס לויט א ידיעה אין דער „פרי פרעס" איז דער רוסישער געזאנדטער פון סט. לואיס אויף אן אפיציעלען וויזיט אין אטאווא און זוכט צו שליסען אן אפמאך צווישען קענעדא און רוסלאנד. ער האט דערום פארגעשלאגען אז דער פעראיין זאל אפוינטען א קאמיטע פון 3 מענשען וואס זאל ארבייטען צוזאמען מיט אנדערע סאסייעטיס און קאנגרעגיישאנס צו איינרופען א גרויסען מאסמיטינג, וואו עס זאל אויסגעארבייט ווערען א רעזאלוציאן און פעטיציעס אונטערגעשריבען פון דער גאנצער היגער אידישער בעפעלקערונג און זאלען אוועקגעשיקט ווערען צו דער פעדעראלער רעגיערונג אז זי זאל האבען אין דעם אפמאך מיט רוסלאנד א פונקט דאס די אידישע געבארענע אדער געווארענע אידישע בירגער פון קענעדא זאל א נגעשטערט קענען קומען קיין רוסלאנד.

עס איז פערשפארט צו זאגען דאס דיזער פארשלאג איז איינשטימיג אנגענומען געווארען.

דעמזעלבען אבענד איז אויך ביי די בני ציון ערוועהלט געווארען א קאמיטע פון 3 מענשען צו דעמזעלבען צוועק אלע סאסייעטיס, שולען א. ד. ג. זיינען געבעטען צו צושיקען פאסטיל קארדס מיט זייערע נעמען און אדרעסען צו י. קאפלאנאוויטש 536 סט. דזשאהן'ס. עוו. [פהאן סט. דזש 892] אדער צו א. אסאווסקי 509 בארוס.

מעהר פון אלע איז א חוב אויף די בני ברית" זיי זאלען זיך אפגעבען מיט דיעזער זעהר וויכטיגער פראגע.

פעטיציאן צום סיטי קאנסול פאר סינגעל טעקס

דינסטאג איז געקומען א דעפוטאציע פון היגע בירגער צום סיטי קאונסיל מיט א פעטיציאן אז עס זאל איינגעפיהרט ווערען אין וויניפעג סינגעל טעקס אויף הייזער און אויף לאנד. די פעטיציאן לויטעט: „מיר רעקאמענדירען אז דער ביזנעס טעקס זאל אבגעשאפט ווערען און אנשטאט דעם איינפיהרען אז בילדינגס זאלען געטעקסט ווערען 50 פראצענט נאך זייער ווערטה אין 1913 און אין 1914 זאלען זיי געטעקסט ווערען מיט 25 פראצענט נאך זייער ווערטה און אין 1915 זאל געמאכט ווערען טעקס פאר די ווערטה פון לאנד; מיר פאדערען — זאגען זיי ווייטער אין דער פעטיציאן — אז עס זאל באלד גענומען ווערען מיטלען צו פערווירקליכען דיעזע ארבייט, מיר גלויבען, אז די טעקסעס אין דער יעצטיגער פארם שאדעט די ביזנעס, א נייער סיסטעם פון טעקסעס נאך די ווערטה פון לאנד וועט פערשאפען פיעל בעשעפטיגונג פאר ארבייטער און וועט מאכען פראספעריטי פאר דער גאנצער שטאדט".

מעיאר וואהו האט דער דעפוטאציע פערזיכערט אז זייער פערלאנג וועט באלד איבערגעגעבען ווערען צו דער „געזעצגעבונג קאמיטע".

וועגען פערשעהנערען די שטאדט.

די קאמיטע פאר מאכען שעהנער די שטאדט וויניפעג דורך פלאנצען ביימער און פארקס, האט ארייננעבראכט א רעפארט צום סיטי קאנסול און געפאדערט אז עס זאל בעשטימט ווערען 15 טויזענד דאלאר צו דיעזען צוועק. דער פארשלאג איז ניעדער געשטימט געווארען, ווייל — ערקלעהרען די שטאדט טאטעס — עס פעהלען נאך אוים אין פיעלע גאסען סוערס און וואסער פייפס און דערפאר קען מען ניט געבען קיין געלד אויף פערשעהנערן די שטאדט, די ערשטע זיינען פיעל נויטיגער. אם ענדע זיינען 3 טויזענד דאלאר דאך בעווילינט געווארען פאר דער קאמיטע צו אנגעהן מיט איהר ארבייט.

סיטי קאנסול נעהמט אן דעם פארשלאג פון דער קאר קאמפאני.

דער פארשלאג פון דער קאר קאמפאניע אז אנשטאט וואס עס זאלען לויפען קארס א גאנצע נאכט, זאל די קאמפאניע נעהמען פון 12 ביז 2 אוהר ביי נאכט סינגעל פעיר איז איינשטימיג אנגענומען געווארען אין סיטי האל.

ווי דער „איווינינג סיטיזען" פון אטאווא מעלדעט האבען די נאציאנאליסטען בעשלאסען צו אונטערשטיצען די בארדען רעגיערונג אז קענעדא זאל האבען קיין בעזונדער פלאט. אין דעם לעצטען פעדעראלען קאמפיין האט די נייווי פראגע געשפיעלט א גרויסע ראלע אין דער פראווינץ אף קוויבעק און פראנצויזישע נאציאנאליסטען זיינען צופריעדען וואס די פאליסי פון פריהערינער רעגיערונג ווערט ערווארפען.

מיר האבען די עהרע אונזערע פריינדע בעקאנט צו מאכען, דאס מיר האבען שוין א גרויס טהייל פון אונזער ספרינג סטאק ארייננעקראגען. אונזערע קויפערס האבען אין די לעצטע 5 וואכען געמאכט א רייזע אין די סטייטס און איסטערן קענעדא דורכגעפאהרען און אונז צוגעשיקט גרויסע בארגיינס. קומט גלייך צו אונז! גיט ניט קיין אנדערע די געלעגענהייט דאס בעסטע אויסצוכאפען.

THE MERCHANT'S BARGAIN CENTRE
SURES, NOZICK & CO.
Winnipeg 637 Main Street
Edmonton 141 Haward Street
Wholesale Clothing, Shirts, Socks, Ties, Suspenders, Shoes, Dry Goods, Etc.

ל. סאלאדאף עלעקטרישן
בערעטהונג פאר פאוער און עלעקטריק. פהאנס, בעלס און אלארמס איינגעפיקסט.
פהאן סט. דזשאן 1958
רעז. פהאן סט. דזשאן 1603
אפיס 522 סעלקירק עוו. רעז. 526 סעלקירק.

ווער עס איז הונגעריג געהט אוועק זאט פון
וואַרשויער רעסטאראנט
55 מארטהא סטריט
פהאן מיין 8451 ד. ליוויי, פראפ.

אויב איהר ווילט
האבען א גוטען מאהלצייט פון פרישע און געזונדע מאכלים,
דאן קומט אין
„דהי יוראפען קאמערשיעל רעסטאראנט",
וועלכער איז יעצט אונטער דאס מענעדזשמענט פון
סעמועל לאוב אנשטאט איזיקאוויטש.
מיר האבען יעצט א נייע קעכין וועלכע מאכט די בעסטע מאכלים אויסגעצייכענט און איהר וועט געוויס זיין צופריעדען.
אויך קענט איהר קריגען צו יעדע צייט בעקוועמע און ליכטיגע רומס פאר א גאנץ בילינען פרייז. קומט און איבערציינט אייך.
מיט אכטונג סעמועל לאוב.
34 Martha Street Phone Main 4750

ALLOWAY & CHAMPION, BANKERS & BROKERS

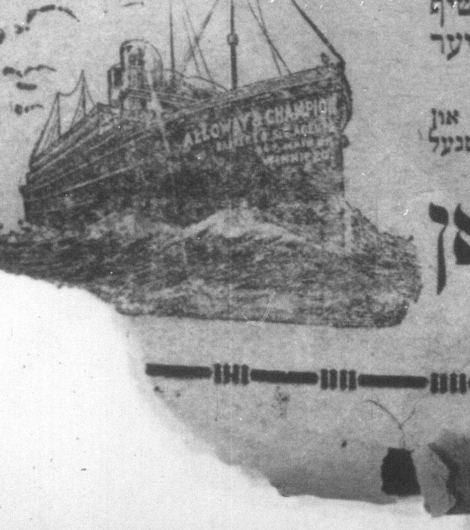

אויב איהר דענקט אהיים צו פאהרען!
עס מאכט ניט אויס מיט וועלכער שיף, מיר קענען אייך צופרידענשטעלען. מיר זענען אגענטען פאר די גרעסטע און בעסטע שנעלשיף קאמפאניעס. אונזערע אידישע בעאמטע שטעלען זיך גערן צו אייער דינסט און וועלען אייך געבען אלע אויסקינפטע וועגען אייער רייזע.
מיר האלטען שטענדיג אין אונזערע קאסע איין גרויסע סומע רוסישע, עסטרייכישע און פרעמדע געלדער וועלכע מיר פערקויפען צו די מעסיגסטע פרייזען. מיר שיקען געלד שנעל און זיכער איבער דער גאנצער וועלט.
אללאוועי און טשאמפיאן
667 MAIN STREET

קיין אורזאכע

איהר האט ניט קיין אורזאכע ווארום איהר זאלט ניט נוצען מר. נ. סעגאל'ס ברויט. דאס איז די איינציגע אידישע בעקעריי וואו אלעס ווערט געמאכט אויף דעם ריינסטען אופן פון דעם בעסטען מעהל, אין יעדער צייט קענט איהר אליין אריינקומען און זעהען ווי מר. סעגאל גיט זיך די מיה אז דאס ריינקייט ביים באקען זאל אבגעהיט ווערען און דאס מעהל וואס ער קויפט זאל זיין פון דאס בעסטע און שעהנסטע פרישע און גוט געבאקענע חלות אדער ברויט קריגט איהר צו יעדער צייט. פרובירט איינמאל און איהר וועט בלייבען א שטענדינער קונה ביי
N. SEGAL
510 Selkirk Ave.

איך מאך בעקאנט צו אלע וויניפעגער אידען אז איך האב ערהאלטען פערשידענע
40 פערד
קליינע און גרויסע
און פערקויף פערד מיט דער בעסטער גאראנטי און סאטיספעקשאן. ביז נאך 24 שעה אויב איהר געפינט א חסרון אין דעם פערד, נעהם איך איהם צוריק. מיין סטייבעל איז אין 536 קינג סטריט, קאר. פלארא עווענו.
ישראל לעווין וועסטערן עקסטשענדזש
רעזידענס טעלעפאן סט. דזשאהן 1848